

**ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG
DOTYCZĄCYCH OCENY**

TYTUŁ OCENY	Unia energetyczna i działania w dziedzinie klimatu – sprawozdanie z przeglądu rozporządzenia w sprawie zarządzania unią energetyczną
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	DG.ENER.A1 i DG.CLIMA.A.3
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	II kw. 2023 r. – I kw. 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Unia energetyczna (europa.eu) Zarządzanie unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu (europa.eu)

Niniejszy dokument jest przeznaczony wyłącznie do celów informacyjnych. Nie przesądza on o ostatecznej decyzji Komisji co do tego, czy inicjatywa ta zostanie zrealizowana, ani o jej ostatecznej treści. Wszystkie opisane tu elementy inicjatywy, w tym jej harmonogram, mogą ulec zmianie.

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

W przyjętym w 2018 r. rozporządzeniu w sprawie zarządzania unią energetyczną („rozporządzenie”) ustanowiono mechanizm zarządzania mający pomóc UE w realizacji założeń i celów unii energetycznej. Wspomniane założenia i cele obejmowały cele Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu, a także jej długoterminowe zobowiązania w zakresie emisji gazów cieplarnianych wynikające z porozumienia paryskiego. Cele rozporządzenia to: ułatwienie planowania, sprawozdawczości i monitorowania; stymulowanie współpracy między państwami członkowskimi i w ich obrębie; zapewnienie odpowiedniej, terminowej i spójnej sprawozdawczości UE zgodnie z Ramową konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) i porozumieniem paryskim oraz przyczynienie się do większej pewności regulacyjnej i inwestorskiej. Rozporządzenie ma zastosowanie do pięciu wymiarów unii energetycznej: obniżenia emisyjności (z uwzględnieniem energii ze źródeł odnawialnych); efektywności energetycznej; bezpieczeństwa energetycznego; wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Do pewnego stopnia uwzględnia ono również inne aspekty, w tym wpływ na politykę środowiskową, społeczną i gospodarczą.

Art. 45 rozporządzenia zobowiązuje Komisję do przedkładania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania dotyczącego funkcjonowania tego aktu w terminie sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu uzgodnionego na mocy porozumienia paryskiego. Pierwszy globalny przegląd ma zostać przeprowadzony na posiedzeniu COP28 w grudniu 2023 r. Sporządzonemu przez Komisję sprawozdaniu z oceny mogą towarzyszyć wnioski ustawodawcze.

Od czasu przyjęcia rozporządzenia w 2018 r. zmienił się kontekst polityczny i geopolityczny, zwłaszcza ze względu na rosyjską wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie, która wywarła silny wpływ na politykę energetyczną i klimatyczną UE. UE doświadcza również coraz bardziej niszczycielskich skutków zmiany klimatu, takich jak ekstremalne zdarzenia pogodowe. W 2019 r. [uzgodniono Europejski Zielony Ład](#), a następnie przyjęto Europejskie prawo o klimacie, unijną strategię adaptacyjną oraz szereg strategii, programów i działań środowiskowych, a także pakiet UE [„Gotowi na 55”](#). Inne istotne odnotowane kwestie obejmują: ustanowienie [Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności](#) i planu [REPowerEU](#), przyjęcie rozporządzenia TEN-E, niedawne środki dotyczące kryzysu energetycznego oraz działania dotyczące gotowości i magazynowania w kontekście sezonu zimowego, a także aspekty ubóstwa energetycznego wynikające z [Planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych](#). Wszystkie te kwestie mają wpływ na zarządzanie unią energetyczną i polityką klimatyczną UE.

Cel i zakres

Ogólnym celem oceny jest zebranie dowodów i dokonanie ewaluacji funkcjonowania rozporządzenia na potrzeby sprawozdania Komisji (oceny) dla Parlamentu Europejskiego i Rady zgodnie z wymogami art. 45 przedmiotowego aktu. W ramach oceny położony zostanie nacisk na następujące kwestie związane z rozporządzeniem:

- ogólne funkcjonowanie;
- wkład w zarządzanie unią energetyczną;
- wkład w realizację długoterminowych celów porozumienia paryskiego;
- wkład na rzecz zapewnienia postępów w realizacji celów w dziedzinie energii i klimatu na rok 2030, założeń unii energetycznej oraz unijnego celu polegającego na osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r. oraz
- zgodność z przepisami dotyczącymi planowania, sprawozdawczości i monitorowania zawartymi w innym prawodawstwie lub decyzjach UE dotyczących UNFCCC i porozumienia paryskiego.

W ocenie wykorzystane zostaną standardowe kryteria oceny stosowane przez Komisję.

- **Skuteczność** (np. skutki bardziej zintegrowanych planów; adekwatność przekazywanych informacji i sposób ich wykorzystania do celów polityki; współpraca między państwami członkowskimi; konsultacje ze społeczeństwem).
- **Efektywność** (w tym koszty i korzyści wynikające z systemu planowania, sprawozdawczości i monitorowania przewidzianego w rozporządzeniu).
- **Adekwatność** (np. w świetle Europejskiego Zielonego Ładu, pakietu „Gotowi na 55” i zmian geopolitycznych).
- **Spójność** (w tym z innymi przepisami dotyczącymi energii i klimatu, zobowiązaniami międzynarodowymi oraz innymi politykami UE dotyczącymi Europejskiego Zielonego Ładu).
- **Unijna wartość dodana** (np. pod względem spójności planów krajowych i koordynacji polityki na szczeblu UE).

Ocena będzie również stanowić podstawę ewentualnego wniosku ustawodawczego, któremu towarzyszyłaby

ocena skutków. Zewnętrzny wykonawca będzie wspierał Komisję w pracach przygotowawczych do oceny.
B. Lepsze stanowienie prawa
Strategia konsultacji
Komisja przeprowadzi konsultacje ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym z państwami członkowskimi, w celu zebrania dowodów na temat skuteczności, efektywności, adekwatności, spójności i unijnej wartości dodanej rozporządzenia. Planowane narzędzia i procesy konsultacji obejmują: <ul style="list-style-type: none"> • niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag, otwarte dla społeczeństwa przez okres 4 tygodni; • ukierunkowane ustrukturyzowane rozmowy; • ukierunkowane ankiety/kwestionariusze (w stosownych przypadkach); • warsztaty dla zainteresowanych stron z udziałem przedstawicieli państw członkowskich oraz innych zainteresowanych stron i ekspertów (druga połowa 2023 r.).
Powody prowadzenia konsultacji
Celem niniejszego zaproszenia do zgłaszania uwag jest dokonanie dogłębnej oceny rozporządzenia zgodnie ze standardowymi kryteriami oceny Komisji przedstawionymi powyżej. Celem jest również zapewnienie zainteresowanym stronom i opinii publicznej możliwości podzielenia się swoimi doświadczeniami i opiniami na temat funkcjonowania rozporządzenia. Konsultacje przyczynią się do przejrzystości i rozliczalności procesu oceny.
Grupa docelowa
Do odpowiedzi na niniejsze zaproszenie do zgłaszania uwag zachęca się społeczeństwo, organizacje zainteresowanych stron, partnerów społecznych, środowisko naukowe, państwa członkowskie i inne organy publiczne. Obejmuje to podmioty, które wnoszą wkład w proces sporządzania krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu, krajowych sprawozdań z postępów w dziedzinie energii i klimatu oraz krajowych strategii długoterminowych, a także podmioty, które czerpią z informacji zawartych w tych planach, sprawozdaniach i strategiach i na które ukierunkowane są polityki i środki zawarte w tych dokumentach.
Gromadzenie danych i metodyka
W ocenie wykorzystane zostaną różne dane i źródła, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • publiczne informacje zwrotne, rozmowy i ankiety; • warsztaty z udziałem zainteresowanych podmiotów; • plany i sprawozdania państw członkowskich na podstawie rozporządzenia (w tym istniejące krajowe plany w dziedzinie energii i klimatu (KPEiK) oraz sprawozdania z ich wdrażania, a także projekty aktualizacji KPEiK), jak również inne odpowiednie przepisy prawa unijnego i międzynarodowego oraz inne unijne procesy zarządzania i monitorowania; • sprawozdania i oceny Komisji związane z zarządzaniem energią i klimatem oraz z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu; • publikacje akademickie i stanowiska zainteresowanych stron; • zalecenia platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości; • odpowiednie międzynarodowe najlepsze praktyki w zakresie planowania, sprawozdawczości i monitorowania strategii i środków w zakresie klimatu i energii.
Koszty i korzyści wynikające z realizacji obowiązków w zakresie planowania, sprawozdawczości i monitorowania zostaną określone ilościowo, w miarę możliwości, z wykorzystaniem standardowego modelu kosztów UE.